

USK/KGP/151/2019

Wrocław, dnia 16.12.2019 r.

Ocena rozprawy doktorskiej:

„Ocena stężenia antygenu swoistego dla prostaty (PSA) we krwi u kobiet z zespołem policystycznych jajników ”,

Lekarz Katarzyny Suchty

Przedstawiona do oceny rozprawa doktorska Lekarz Katarzyny Suchty pt.: „Ocena stężenia antygenu swoistego dla prostaty (PSA) we krwi u kobiet z zespołem policystycznych jajników ”, stanowi bardzo ciekawą pozycję w literaturze przedmiotu, mającą znamiona pracy nowatorskiej, wnosząca cenny wkład w ustalaniu nowego spojrzenia na dość problematyczną jednostkę chorobową jaką jest zespół policystycznych jajników (PCOS). Jest to zaburzenie funkcjonalne jajników dotyczące głównie młodych kobiet z zaburzeniami cyklu miesięczkowego a tym samym mających trudności w zajściu w ciążę. Z własnych obserwacji i doświadczenia klinicznego często zespół PCOS jest nadrozpoznowalny przez lekarzy pracujących na poziomie pierwszego kontaktu z pacjentkami, zgłaszającymi problem nieregularnych miesiączek. Dlatego tak wnikliwa analiza tego schorzenia dokonana przez Doktorantkę, nie tylko pod kątem oznaczanie antygenu swoistego dla prostaty (PSA), jest trafnym wyborem tematu pracy doktorskiej.

Przedstawienie na wstępie rysu historycznego mianownictwa zespołu PCOS a następnie kryteriów jego rozpoznawania, moim zdaniem, może być opublikowane jako oddzielne materiały dydaktyczne dla studentów i lekarzy w trakcie specjalizacji, gdyż jasno tłumaczą zawłości diagnostyczne tego schorzenia. Dodatkowo Autorka podjęła się bardzo ciekawego badania naukowego, a zarazem bardzo nowatorskiego, jakim jest oznaczanie antygenu swoistego dla prostaty u kobiet z pewnym rozpoznaniem PCOS. Trzeba przyznać, że jest to nie lada wyzwanie, gdyż oznaczanie tej glikoproteiny z grupy proteaz, której aktywność regulowana jest głównie przez androgeny, zarezerwowana była dotychczas w diagnostyce chorób stercza u mężczyzn. Od 1995 roku aktywność PSA u kobiet była przedmiotem pierwszych analiz

i stopniowo zwiększano jej udział w diagnostyce chorób kobiecych głównie związanych z zaburzeniami owulacji i chorób gruczołu piersiowego. Pionierem w światowych badaniach nad znaczeniem oceny stężenia PSA u kobiet jest Prof. Stanisław Radowicki, który już w 2008 roku opublikował doniesienie o roli PSA u kobiet ze schorzeniami gruczołu piersiowego. Ośrodek prowadzony przez Prof. Stanisława Radowickiego ma największe w Polsce doświadczenie w analizie związku antygenu PSA u kobiet, stąd nie dziwię się, że z tego Ośrodka wywodzi się powyższa praca doktorska, której Promotorem jest niepodważalny ekspert w zakresie endokrynologii ginekologicznej Prof. Stanisław Radowicki. Doświadczenie Ośrodka tj. Kliniki Endokrynologii Ginekologicznej Szpitala Klinicznego im. Ks. Anny Mazowieckiej w Warszawie pod kierownictwem Prof. dr hab. Stanisława Radowickiego, pozwoliło Doktorantce na przeprowadzenie nowatorskiej analizy zależności stężenia PSA u kobiet z zaburzeniami hormonalnymi wynikającymi z zespołu PCOS. W obecnie dostępnej literaturze nie ma opracowania, które w sposób kompleksowy, na reprezentatywnej grupie badawczej podjęłoby się analizy zależności stężeń PSA u kobiet z zaburzeniami miesiączkowania na tle PCOS.

Tak więc jest to w pełni praca nowatorska.

Praca doktorska napisana jest na 73 stronach, nienagannie edytorsko przygotowanego, wydruku komputerowego w układzie typowym. Wstęp stanowi, jak już wspomniałem, syntetyczne kompendium niezbędnej wiedzy medycznej, nadający się do oddzielnej publikacji jako materiał edukacyjny.

Praca naukowa skonstruowana została precyzyjnie i przejrzysto bez zastrzeżeń. Materiał badawczy został podzielony na 141 przypadków w grupie badawczej i 52 przypadki w grupie kontrolnej, do której odnoszono uzyskane wyniki. Kwalifikacja do obu grup została przeprowadzona bez zastrzeżeń i jakichkolwiek uwag, uwzględniając podane kryteria włączenia i wyłączenia. Jasno i precyzyjnie zostały podane parametry biochemicznych oznaczeń krwi, które były analizowane.

Sformułowano 4 zasadnicze cele pracy tj.:

1- Określenie stężenia PSA we krwi u kobiet z zespołem PCOS

- 2- Ocenę zależności między stężeniem PSA a profilem hormonalnym u kobiet z zespołem PCOS
- 3- Ocenę zależności między stężeniem PSA a wybranymi wykładnikami biochemicznymi profilu metabolicznego u kobiet z zespołem PCOS
- 4- Określenie siły dyskryminacji przydatności klinicznej oznaczeń stężenia PSA w surowicy krwi w diagnostyce zespołu PCOS.

Powyższe cele osiągnięto licznymi badaniami oznaczeń poziomów wytypowanych hormonów i elementów biochemicznych, co następnie poddano, prawidłowo dobranej analizie statystycznej. Otrzymane wyniki pozwoliły na wyciągnięcie wniosków, które ściśle odpowiadają postawionym celom pracy.

Uzasadnienie wniosków, a szczególnie odpowiedź na cel 4, wyrażona jest głównie w dyskusji, która porównuje otrzymane zależności do wyników innych autorów. Należy podkreślić, że nowatorski charakter pracy w wielu przypadkach nie ma odniesień w literaturze przedmiotu i stanowi pewnego rodzaju novum. Podsumowując Doktorantka podkreśla, że na podstawie otrzymanych wyników można wysnuć wniosek o możliwej hipotetycznej przydatności klinicznej powyższych oznaczeń w diagnostyce i być może leczeniu zespołu PCOS. Wprawdzie, jak to również podkreśla Doktorantka, w rozdziale „Dyskusja”, nie są to wyniki na tyle jednoznaczne, aby wnioskować o wdrożeniu tej metody do panelu diagnostycznego zespołu PCOS. Słusznie Doktorantka zaznacza, że na obecnym etapie wiedzy, należy czekać na dalsze badania, na większym materiale, aby mogły one wejść do praktyki klinicznej.

Niniejszy dystans do otrzymanych wyników wyrażany w formułowaniu stwierdzeń w formie przypuszczeń i możliwości ich zastosowań, a nie w formie twierdzeń, że powinny być one wdrożone w klinice, świadczy o dużej dojrzałości Doktorantki zarówno jako badacza naukowego jak również praktyka klinicznego.

Podsumowując, uważam, że praca Pani dr Katarzyny Suchty pt.: „Ocena stężenia antygenu swoistego dla prostaty (PSA) we krwi u kobiet z zespołem policystycznych jajników” i uzyskane wyniki a następnie wyciągnięte wnioski z przeprowadzonych badań stanowią cenny wkład w literaturę przedmiotu.

Z obowiązku recenzenta mam jedną uwagę, aby przed oddaniem do druku, ujednolicić brzmienie edytorskie w formułowaniu powtarzalnych zdań np. w celach pracy, tak jak to przereklamowałem i przedstawiłem w powyższej Recenzji: tj. : w pracy jest: (cel 1) .. określenie stężeń PSA (Cel. 2) – ocena zależności między PSA a, (Cel 3)- ... stężeniem PSA ... , (Cel. 5)... oznaczeń PSA .

Oczywiście jest to uwaga edytorska nie umniejszająca jakości merytorycznej pracy, którą oceniam bardzo wysoko.

Rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art.13 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. nr 65, poz.595 z późn.zm.) w związku z art. 179 1 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018r. poz. 1669 z późn.zm.).

Wobec powyższego, mam zaszczyt przedstawić Wysokiej Radzie, wniosek o dopuszczenie Doktorantki Lekarż Katarzyny Suchty do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Ponadto ze względu na bardzo nowatorski temat pracy, zrealizowany w sposób perfekcyjny wymagający specjalistycznej wiedzy zarówno klinicznej jak i badawczej oraz fakt, że jako Recenzent, nie znalazłem w powyższej Dysertacji żadnych merytorycznie negatywnych uwag, wnoszę o wyróżnienie powyższej pracy doktorskiej.

Prof. zw. dr hab. Mariusz Zimmer
Kierownik
II Katedry i Kliniki Ginekologii i Położnictwa
Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
II KATEDRA I KLINIKA
GINEKOLOGII I POŁOŻNICTWA
kierownik

prof. dr hab. n. med. Mariusz Zimmer